

RECENZJA
w postępowaniu habilitacyjnym dr. Marka Wypycha
w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych w dyscyplinie nauki biologiczne

1. Sylwetka habilitanta

Dr Marek Wypych może pochwalić się interdyscyplinarnym wykształceniem. Stopień magistra matematyki uzyskał w 2004 roku na Wydziale Matematyki, Informatyki i Mechaniki Uniwersytetu Warszawskiego w trybie Międzywydziałowych Indywidualnych Studiów Matematyczno-Przyrodniczych. Natomiast stopień doktora biologii ze specjalnością w zakresie neurofizjologii uzyskał w Instytucie Biologii Doświadczalnej im. M. Nenckiego PAN w Warszawie w roku 2009 (za rozprawę zatytułowaną *Przetwarzanie informacji o ruchu w pozakolankowej drodze wzrokowej kota*, którą napisał pod opieką prof. Wioletty Waleszczyk).

Właściwie cała dotychczasowa kariera naukowa habilitanta jest związana z Instytutem Biologii Doświadczalnej im. M. Nenckiego PAN w Warszawie. W latach 2004-2009 był doktorantem, a następnie (do roku 2011) asystentem w Pracowni Układu Wzrokowego tegoż Instytutu. Obecnie (od roku 2013) jest zatrudniony na stanowisku adiunkta w Pracowni Obrazowania Mózgu w również Instytucie Biologii Doświadczalnej im. M. Nenckiego PAN w Warszawie.

2. Ocena osiągnięcia naukowego

Przedmiotem tej recenzji jest ocena, czy przedstawione przez dr. Wypycha osiągnięcia naukowe zatytułowane: *Mózgowe i behawioralne mechanizmy leżące u podłoża zaburzeń samoregulacji – wnioski z badań nad prokrastynacją* stanowi znaczący wkład w rozwój dyscypliny nauki biologiczne. Składa się na nie cykl pięciu artykułów naukowych opublikowanych w recenzowanych czasopismach o zasięgu międzynarodowym. Są to prace:

- A. Wypych M*, Matuszewski J and Dragan WŁ (2018) Roles of Impulsivity, Motivation, and Emotion Regulation in Procrastination – Path Analysis and Comparison Between Students and Non-students. *Front. Psychol.* 9:891. doi: 10.3389/fpsyg.2018.00891, IF=2.99; pkt=70; liczba cytowań wg Google Scholar =21.
- B. Michałowski JM*, Koziejowski W, Drożdziel D, Harciarek M, Wypych M (2017) Error processing deficits in academic procrastinators anticipating monetary punishment in a go/no-go study. *Pers. Individ. Dif.* 117, 198–204. doi: 10.1016/j.paid.2017.06.010, IF=3.004; pkt=100; liczba cytowań wg Google Scholar =10.
- C. Wypych M*, Michałowski JM, Drożdziel D, Borczykowska M, Szczepanik M, Marchewka A. (2019) Attenuated brain activity during error processing and punishment anticipation in procrastination – a monetary Go/No-go fMRI study. *Sci Rep* 9, 11492 (2019). doi: 10.1038/s41598-019-48008-4, IF=4.379; pkt=140; liczba cytowań wg Google Scholar =9.
- D. Wypych M* and Potenza MN (2021) Impaired Learning From Errors and Punishments and Maladaptive Avoidance — General Mechanisms Underlying Self-Regulation Disorders? *Front. Psychiatry* 11:609874. doi: 10.3389/fpsyt.2020.609874, IF=4.157; pkt=100; liczba cytowań wg Google Scholar =2.
- E. Przetacka J, Drożdziel D, Michałowski JM, Wypych M* (2021) Self-regulation and learning from failures: probabilistic reversal learning task reveals lower flexibility persisting after punishment in procrastinators. *Journal of Experimental Psychology: General*, <https://doi.org/10.1037/xge0001161>, opublikowane online: 20.12.2021. IF=4.913; pkt=140; liczba cytowań wg Google Scholar =0.

Badania stanowiące podstawę niniejszego osiągnięcia zostały sfinansowane z grantu Narodowego Centrum Nauki „Neuronalne korelaty prokrastynacji” (nr 2014/13/D/HS6/03015) kierowanego przez dr. Wypycha. Choć prezentujące je publikacje to prace wieloautorskie, w czterech z nich habilitant jest autorem korespondencyjnym, zaś w trzech – pierwszym. Biorąc pod uwagę te informacje oraz oświadczenia współautorów należy uznać, że rola habilitanta w konceptualizacji i realizacji opisanych badań była wiodąca. W powyższym zestawieniu

Impact Factor (IF), punktację czasopism i liczbę cytowań podają na podstawie Autoreferatu. Sumaryczny IF artykułów składających się na cykl osiągnięcia wynosi 19.443. Przedstawiony dorobek jest względnie nowy (prace powstały na przestrzeni lat 2017-2021). Mimo to został już dostrzeżony przez środowisko naukowe, o czym świadczy liczba cytowań omawianych artykułów (42).

Zdaniem autora, jego badania ujawniły następujące zależności:

- 1) prokrastynacja może służyć jako jedna ze strategii radzenia sobie z impulsywnością i negatywnymi emocjami (**Wypych i in., 2018**);

Badanie przedstawione w artykule Wypycha i in. (2018) sprawdzało rolę trzech zmiennych w prokrastynacji: impulsywności, motywacji i regulacji emocji powszechnie uznawanych za jej predyktory/moderatory. Dodatkowo autorzy odnieśli się do zjawiska tzw. prokrastynacji akademickiej, sprawdzając, czy status studencki badanych i/lub wiek, istotnie modyfikują obserwowane zależności. Uzyskane wyniki okazały się zbieżne z innymi pracami. Ostateczny model ścieżkowy zbudowany w oparciu o sześć zmiennych objaśniających wyjaśniał 70% wariacji prokrastynacji. Najsilniejszymi bezpośrednimi predyktorami prokrastynacji były brak poczucia wartości pracy, dyskontowanie w czasie i brak wytrwałości. Omawiane badanie dostarczyło też interesujących i względnie nowych obserwacji. Na przykład, związek tłumienia z prokrastynacją okazał się słaby – co zdaniem autorów sugeruje, że oba czynniki mogą stanowić dwie odrębne strategie radzenia sobie z impulsywnością i/lub negatywnymi emocjami, które w dodatku zmieniają się z wiekiem.

Sądzę jednak, że podniesiona kwestia porównywania populacji studentów i nie-studentów w pracy potraktowana została powierzchownie. Nie przedstawiono szczegółowych informacji dotyczących statusu studentów biorących udział w badaniu (np. rok studiów, profil), kryteriów dopasowania grupy studenckiej i niestudenckiej (jeśli takie były uwzględnione), charakterystyk środowiska zawodowego, itp. Przedstawione badanie nie dostarcza więc jasnej odpowiedzi na pytanie, które postawili sobie autorzy – a mianowicie: co czyni osoby studiujące szczególnie podatne na prokrastynację.

- 2) dalsze badania habilitanta ujawniły deficyty w przetwarzaniu błędów obserwowane zarówno na poziomie behawioralnym (**Michałowski i in., 2017**), jak i mózgowym (**Wypych i in., 2019**);

W badaniu opisanym w pracy Michałowskiego i in. (2017) zastosowano interesującą wersję zadania mierzącego hamowanie poznawcze (zdanie „go/no-go”) z dodatkową manipulacją w postaci wzmocnień finansowych za poziom wykonania zadania: kar za błędy i nagród za prawidłowe odpowiedzi (manipulacja międzygrupowa). Wykonanie zadania w warunkach kary i nagrody było porównywane z warunkiem neutralnym emocjonalnie (tj. braku wzmocnień).

Wyniki ujawniły bardzo interesującą dysfunkcję wykonawczą u osób wykazujących wysoki poziom prokrastynacji (akademickiej). Wykonanie zadania w ich przypadku charakteryzował brak spowolnienia kolejnej reakcji po błędzie (ang. *post-error slowing*; PES). Takie spowolnienie może być interpretowane m.in. jako wzmocnienie kontroli poznawczej, a więc nasilenie monitorowania aktywności po błędzie w poprzedzającej próbie. Efekt ten ujawnił się jednak wyłącznie w warunkach kary, podczas gdy w warunkach zadania neutralnym i nagrody osoby o różnej tendencji do zwlekania nie różniły się poziomem wykonania zadania. Zdaniem autorów wadliwe przetwarzanie błędów w kontekście kary może utrudniać modyfikację zachowań u prokrastynatorów.

Powyższe badanie włącza się we względnie nowy nurt badań nad prokrastynacją, w ramach którego poszukuje się jej mechanizmów na poziomie funkcji wykonawczych. Uzyskany wynik jest interesujący i okazał się niezwykle inspirujący pod kątem dalszych badań. Już samo pokazanie związku pomiędzy zadaniowymi miarami funkcji wykonawczych a kwestionariuszowymi miarami samoregulacji jest niezwykle trudne, mimo iż funkcje te stanowią podłoże samoregulacji i samokontroli.

- 3) na poziomie mózgowym, opisanej dysfunkcji w przetwarzaniu błędów u osób z tendencją do zwlekania towarzyszy niska aktywność obszarów przedczołowych i przedniej kory zakrętu obręczy (**Wypych i in., 2019**);

W kolejnym badaniu z serii, do określenia neuronalnego podłoża wykazanego uprzednio deficytu w przetwarzaniu błędów w warunkach kary u osób z tendencją do prokrastynacji, habilitant wykorzystał technikę funkcjonalnego rezonansu magnetycznego. Wykazano, że stwierdzonemu uprzednio deficytowi behawioralnemu odpowiada na poziomie mózgowym niska aktywność przedniej kory zakrętu obręczy (ACC) i prawej grzbietowo-bocznej kory przedczołowej (rDLPFC). W przeciwieństwie do prokrastynatorów, w grupie osób o niskich

tendencjach do zwlekania w analogicznych warunkach zachodzi wzrost aktywności wymienionych struktur.

- 4) powyższe obserwacje doprowadziły habilitanta do sformułowania transdiagnostycznego modelu zaburzeń samoregulacji (**Wypych i Potenza, 2021**);

We wszystkich powyższych pracach habilitant podkreśla podobieństwo pomiędzy prokrastynacją a uzależnieniami i innymi zaburzeniami samoregulacji w zakresie badanych przez siebie mechanizmów. Przykładowo, analogiczna do zaobserwowanej w pracy Wypycha i in. (2019) niska aktywność ACC w kontekście błędnych reakcji opisywana była uprzednio w populacjach osób wykazujących uzależnienia behawioralne i od substancji, pacjentów z ADHD oraz przestępców, a także (z wykorzystaniem EEG) – u osób o wysokim poziomie impulsywności. Zdaniem dr. Wypycha zaobserwowane w jego badaniach zjawisko braku intensyfikacji kontroli poznawczej po błędzie u osób wykazujących tendencję do prokrastynacji może stanowić jeden z transdiagnostycznych mechanizmów leżących u podłoża różnych zaburzeń samoregulacji.

Zgodnie z tym modelem „deficyty w przetwarzaniu błędów mogą utrudniać osobom z niską samoregulacją uczenie się na błędach i karach, a tym samym uczenie się samoregulacji. Dodatkowo trudności z radzeniem sobie w trudnych emocjonalnie sytuacjach, mogą prowadzić do reakcji unikania. Nieadaptacyjne zachowania są potencjalnie wzmacniane poprzez to, że pozwalają na chwilowe uniknięcie negatywnych emocji związanych z niechcianym zadaniem. Dodatkowo, aktywności podejmowane w ramach prokrastynowania nierzadko same w sobie dostarczają pozytywnych wzmocnień” (Autoreferat, s. 3).

- 5) model wsparły wyniki ostatniego badania zespołu, których celem była generalizacja wcześniejszych wniosków dotyczących uczenia w oparciu o kary u osób z tendencją do zwlekania z wykorzystaniem innego niż poprzednio zadania poznawczego (**Przetacka i in., 2021**).

W ostatnim badaniu z serii (**Przetacka i in., 2021**) wykorzystującym zadanie wymagające probabilistycznego uczenia się w oparciu o nagrody i kary (tym razem w ramach manipulacji wewnątrzgrupowej) potwierdzono, że osoby o wysokim poziomie tendencji do prokrastynacji charakteryzują niższe tempo uczenia się. Osoby takie ujawniły także wyższą perseweratywność – tj. skłonność do powtarzania pierwotnie wyuczonych reakcji pomimo uzyskiwania negatywnej informacji zwrotnej. Ponadto wykazano, że na wyniki dalszych etapów uczenia się może wpływać kontekst emocjonalny, w którym jest ono zainicjowane (nauka pod wpływem nagród lub kar). W świetle tych wyników badacze ponownie postawili wniosek, że prokrastynacja jest częściowo efektem dysfunkcji w procesie uczenia się na podstawie negatywnej informacji zwrotnej zwłaszcza w kontekście awersyjnych emocji. Trudności te wynikają prawdopodobnie z deficytu nasilenia monitorowania czynności zwykle towarzyszącego błędom. Warto podkreślić, że w omawianej pracy habilitant sięga po nowe (względem dotychczasowych) metody polegające m.in. na modelowaniu badanych procesów. Badacze są też bardzo świadomi ograniczeń prezentowanego badania, dotyczących m.in. jego względnie niskiej mocy statystycznej.

Przechodząc do oceny chciałam zauważyć, że prace badawcze składające się na osiągnięcie naukowe habilitanta i wynikający z nich model mają szereg zalet:

1. Projekt odnosi się do ważnej społecznie problematyki, co podnosi znaczenie uzyskanych rezultatów. Prokrastynacja dotyczy ok. 1/5 populacji dorosłej (i znacznie wyższego odsetka studentów). Stąd badania nad samoregulacją i prokrastynacją cieszą się rosnącym zainteresowaniem. Wśród podejmowanych tematów dominuje poszukiwanie moderatorów prokrastynacji lub skutecznych interwencji. Praca habilitanta włącza się w pierwszy z tych trendów, na szczęście na nim nie poprzestając. Znaczenie ciekawsze i wpisujące się w najnowsze tendencje (np. Gustavson i in., 2014) są badania dr. Wypycha pokazujące związki pomiędzy prokrastynacją i funkcjami wykonawczymi.
2. Przedstawiony projekt obejmuje zmienne z dwóch poziomów – zarówno behawioralnego (korelaty prokrastynacji w zakresie temperamentu/osobowości czy trudności w regulacji emocji), jak i neuronalnego (mózgowe mechanizmy odpowiadające za uczenie się na podstawie wzmocnień). Również w aspekcie metodologicznym praca sięga do metod charakterystycznych dla różnych działów psychologii, takich jak psychologia różnic indywidualnych, neuronauka poznawcza, modele z zakresu psychologii klinicznej czy zdrowia.

UNIwersytet
JAGIELLOŃSKI
W KRAKOWIE

Wydział Filozoficzny

Instytut Psychologii

ul. Romana Ingardena 6

30-060 Kraków

tel. 12 663 24 15

www.psychologia.uj.edu.pl

3. Jednocześnie badania włączone do osiągnięcia naukowego prezentują niezwykle wysoki poziom metodologiczny. Dr Wypych nie koncentruje się na jednej metodzie czy paradygmacie, ale stosuje szereg złożonych, różnorodnych technik pozwalających jak najlepiej odpowiedzieć na postawione pytania badawcze (techniki kwestionariuszowe, behawioralne, fMRI, różne techniki na poziomie analizy danych, jak modelowanie procesów). Każda z tych technik wymaga wysokich kompetencji.
4. Dzięki powyższej różnorodności i złożoności metodologicznej możliwe stało się przypisanie predyktorów/moderatorów prokrastynacji z poziomu osobowości i regulacji emocji hipotetycznego mechanizmu mózgowego. Potencjalna przydatność tak zbudowanej wiedzy – na przykład dla poszukiwania skutecznych interwencji – jest znacznie wyższa niż wyników badań skupionych wyłącznie wokół jednego tylko aspektu prokrastynacji.
5. Powstały model wydaje się być dobrym narzędziem heurystycznym, które dostarcza dalszych hipotez badawczych. Powstały model jest wynikiem współpracy międzynarodowej dr. Wypycha z prof. Marcem Potenza z Yale School of Medicine, wybitnym specjalistą w zakresie zaburzeń samoregulacji i uzależnień (Wypych&Potenza, 2021), co z pewnością dobrze rokuje dla dalszych badań.
6. Dobrym kierunkiem dalszych poszukiwań jest z pewnością próba weryfikacji modelu z wykorzystaniem innych zadań (jak w badaniu Przetackiej i in., 2021).

Jednocześnie przedstawiona koncepcja budzi pewne moje wątpliwości:

1. Zastanawia mnie, na ile definicja prokrastynacji przyjęta przez habilitanta jest trafna. Dr Wypych przyjmuje za Steelem (2007), że prokrastynacja to „dobrowolne opóźnianie wcześniej zamierzonych działań, pomimo świadomości, że to opóźnianie prowadzić będzie do negatywnych konsekwencji” (Autoreferat, s. 2) (w artykułach mowa natomiast o „irrational delay”, np. Wypych i in., 2018, s. 1; Przetacka i in., 2021, s. 1). Nasuwa się pytanie, co stanowi desygnat prokrastynacji, zdaniem dr. Wypycha? Przyjęta definicja odnosi się do zachowania, tymczasem sposób operacjonalizacji prokrastynacji (pomiar kwestionariuszowy) sugeruje, że habilitant traktuje ją raczej jako pewną stałą właściwość, cechę, dyspozycję. Ponadto zastanawia mnie, co oznacza użyte w Autoreferacie w przywoływanej definicji określenie „dobrowolne” i czy jest ono trafne?
2. W rozważaniach powinno się też poświęcić więcej miejsca zjawisku intraindywidualnej zmienności tendencji do prokrastynacji (np. związanej z wiekiem czy statusem studenckim – co jest przedmiotem pierwszego badania Wypych i in., 2018). Co dzieje się z postulowanym w modelu, uwarunkowanym biologicznie (na poziomie neuro-funkcjonalnym) dysfunkcjonalnym mechanizmem przetwarzania błędów i uczenia się na podstawie negatywnych wzmocnień, skoro tendencja do prokrastynacji zmienia się np. z wiekiem.
3. Kontrowersyjne – a przynajmniej wymagające uzasadnienia – wydaje mi się też założenie autora mówiące o tym, że w przedstawianych badaniach „prokrastynacja służy jako model nieklinicznego zaburzenia samoregulacji” (Autoreferat, s. 2; w artykułach: „a good nonclinical example of self-regulation disorder”, Przetacka i in., 2021). Po pierwsze, określenie „niekliniczne zaburzenie” to chyba oksymoron. Po drugie, istniejące klasyfikacje chorób i zaburzeń (DSM-5, ICD-11) nie uwzględniają prokrastynacji. Po trzecie, jeśli mówimy o zaburzeniach – musimy sprecyzować ścisłe kryteria diagnostyczne, czego habilitant nie zrobił. Ponadto badacze apelują, by pojęcia „zaburzenie” używać z dużą ostrożnością, żeby nie doprowadzać do „dewaluacji” diagnozy klinicznej, za co zresztą krytykuje się DSM-5. I wreszcie po ostatnie, to określenie ma też silne konotacje – Pużyński (2007) podaje, że autorzy ICD-10 zastosowali termin „zaburzenie” (ang. *disorder*) jako zamiennik terminu „choroba” (ang. *disease* lub *illness*) (podobnie autorzy DSM-4 stosują go w nazwach wyróżnionych przez siebie kategorii). Skłaniałabym się więc raczej za użyciem innego, mniej obciążonego powyższymi skojarzeniami pojęcia.
4. Nie zgodzę się też z powtarzaniem w różnych formach stwierdzeniem, że w badaniach udało się pokazać podobieństwo pomiędzy prokrastynacją a innymi zaburzeniami samoregulacji (np. „Badania te wykazały wiele podobieństw między prokrastynacją a uzależnieniami, co sugeruje istnienie częściowo wspólnych, transdiagnostycznych, mechanizmów leżących u podłoża wielu zaburzeń samoregulacji”, Autoreferat, str. 2). Badania wykazały różnice we wrażliwości na kary pomiędzy osobami o różnym poziomie tendencji do prokrastynacji, natomiast habilitant jedynie (bądź aż) wnioskuje o podobieństwie tego wyniku do obserwacji poczynionych przez innych autorów w odniesieniu do innych zaburzeń samoregulacji. Sam bowiem zbadał tylko

i wyłącznie prokrastynację, a nie pozostałe zaburzenia samoregulacji, do których się odwołuje. Rozumiem oczywiście, że hipoteza mówiąca o wspólnym podłożu zaburzeń samoregulacji jest rozwijana w literaturze od lat (np. Potenza, 2006) a np. modele opisujące uzależnienia behawioralne są rozwijane na wzór modeli uzależnień od substancji (Lelonek-Kuleta, 2014).

5. Zgadzam się z przekonaniem autora odnoszącym się do wyników przedstawionych badań, że udało się wykazać zmianę w przebiegu procesów związanych z kontrolą poznawczą lub hamowaniem reakcji po błędzie (czego wskaźnikiem są PES) w sytuacji kary w grupie osób o wysokiej tendencji do prokrastynacji. Zastanawia mnie jednak, na ile deficyty w zakresie uczenia się w negatywnym kontekście emocjonalnym (kary) (Przetacka i in., 2021) są odrębnym mechanizmem, a na ile wynikają bezpośrednio ze zniekształconego przetwarzania błędów w kontekście kary.
6. Postulowanie istnienia transdiagnostycznego mechanizmu leżącego u podłoża tak różnych zaburzeń samoregulacji – prokrastynacji, uzależnienia od substancji i uzależnień behawioralnych – wymagałoby odniesienia się nie tylko do podobieństw pomiędzy analizowanymi zjawiskami, ale też do różnic. Tej analizy różnic w moim odczuciu zabrakło w pracy Wypycha i Potenzy (2021).

Przechodząc do podsumowania oceny osiągnięcia naukowego dr. Wypycha chcę podkreślić, że moim zdaniem zdecydowanie spełnia ono wymagania osiągnięcia habilitacyjnego. Powyższe uwagi nie kwestionują wartości poznawczej poszczególnych badań wchodzących w skład osiągnięcia habilitacyjnego, a co najwyżej wskazują pewne obszary, które wymagają doprecyzowania lub potencjalne dalsze kierunki rozwoju koncepcji.

3. Ocena pozostałej aktywności naukowo-badawczej

Pozostała aktywność naukowa dr. Wypycha jest bogata. Po uzyskaniu stopnia doktora habilitant opublikował 27 artykułów wieloautorskich (i dodatkowo dwóch w wersji pre-print). Tematyka tych prac jest zróżnicowana, choć mieści się w obszarze neuronauki. Ich wspólnym mianownikiem są z pewnością kompetencje dr. Wypycha w zakresie neuroobrazowania. Na tym tle szczególnie wartościowy wydaje mi się udział habilitanta w pracach nad Nencki Affective Word List (NAWL). Również ten dorobek ma charakter międzynarodowy. Jego sumaryczny IF (zgodnie z Autoreferatem) wynosi 135.54 (łącznie z pracami z cyklu osiągnięcia). Łączna liczba cytowań wynosi ok. 796 wg Google Scholar, zaś 482 wg Web of Science (w tym 42 autocytywania; 42 cytowania dotyczą dorobku habilitacyjnego). *h*-index dr Wypycha wg Google Scholar wynosi 16, zaś Web of Science – 12. Punktacja ministerialna omawianych prac wg listy z 1 grudnia 2021 r. wyniosła łącznie 4310, (w tym 550 dla artykułów z cyklu habilitacyjnego). Są to wartości świadczące o wysokich kompetencjach i zaangażowaniu w pracę naukową.

Jeśli chodzi o zaangażowanie w realizację projektów badawczych, dr Wypych pełnił funkcję kierownika grantu finansowanego przez Narodowe Centrum Nauki pt. „Neural correlates of procrastination” (2014/13/D/HS6/03015) „Sonata” (podstawa habilitacji). Ponadto uczestniczył lub uczestniczył w przeszłości jako wykonawca w realizacji licznych projektów badawczych – w tym 12 finansowanych przez NCN, również poza macierzystym Instytutem. Jest też recenzentem artykułów ukazujących się w znaczących czasopismach międzynarodowych. W obszarze swoich głównych zainteresowań dr Wypych nawiązał wspomnianą już współpracę międzynarodową z prof. Marcem Potenzą z Yale School of Medicine, wybitnym specjalistą w zakresie zaburzeń samoregulacji i uzależnień (Wypych&Potenza, 2021). Odbił także kilka krótkoterminowych staży zagranicznych. Fakty te świadczą pozytywnie o kompetencjach habilitanta, choć z pewnością na te aspekty swojej aktywności zawodowej powinien w przyszłości położyć większy nacisk.

4. Aktywność dydaktyczna i organizacyjna

Doświadczenia dydaktyczne dr. Wypycha nie są może bardzo bogate, ale dotyczą różnych form aktywności dydaktycznej. Habilitant pełnił dwukrotnie funkcję promotora pomocniczego, jednokrotnie – pracy magisterskiej i licencjackiej, a także opiekuna grantu Preludium. Prowadził cykl wykładów w Uniwersytecie SWPS oraz zajęcia w ramach Szkoły Letniej Oblicza Neuronauki w Węgierskiej Górze, organizowanej przez Studenckie Koło Naukowe Neurobiologii Uniwersytetu Warszawskiego. Wygłaszał także liczne wykłady uznanych instytucjach naukowych (np. Instytut Psychologii PAN, Katedra i Klinika Psychiatryczna Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego, Zakład Fizyki Biomedycznej na Wydziale Fizyki Uniwersytetu Warszawskiego). Sugeruje to, że dr Wypych jest cenionym członkiem krajowego środowiska naukowego.

UNIwersytet
JAGIELLOŃSKI
W KRAKOWIE

Aktywność organizacyjna habilitanta obejmuje zarówno działania na rzecz macierzystego Instytutu (jak organizacja stanowiska do badań EEG, reprezentowanie adiunktów w Radzie Naukowej Instytutu Nenckiego), jak i środowiska zewnętrznego (np. udział w Komitecie organizacyjnym 9-tego Międzynarodowego Zjazdu Polskiego Towarzystwa Badań Układu Nerwowego w Warszawie. Dr Wypych jest członkiem Zarządu Fundacji Marcelego Nenckiego Wspierania Nauk Biologicznych, włączając się w działania popularyzatorskie (m.in. coroczne obchody Tygodnia Mózgu w Instytucie Nenckiego). Na uwagę zasługuje również działalność popularyzatorska dr. Wypycha. Jego badania były wielokrotnie propagowane przez media.

Podsumowując, wszystkie omówione obszary aktywności dr. Wypycha – działalność badawcza, dydaktyczna oraz organizacyjna i popularyzatorska, zasługują moim zdaniem na ocenę pozytywną pokazując, że kompetencje habilitanta w obszarze neuroobrazowania i analizy sygnału fMRI są szczególnie cenione w środowisku, zaś jego badania znajdują oddźwięk również poza nauką.

5. Konkluzja

Moja ocena osiągnięcia dr. Wypycha zatytułowanego *Mózgowe i behawioralne mechanizmy leżące u podłoża zaburzeń samoregulacji – wnioski z badań nad prokrastynacją*, na który składa się 5 artykułów empirycznych i jeden teoretyczny, przedstawiający proponowany model zaburzeń samoregulacji jest, zdecydowanie pozytywna. Autor w swoich badaniach integruje osiągnięcia neuronauki poznawczej, psychologii poznawczej i psychologii różnic indywidualnych. Przedstawione prace są świadectwem ponadprzeciętnych kompetencji metodologicznych habilitanta. Nie mam wątpliwości, że zaproponowany model teoretyczny dostarcza szeregu testowalnych hipotez, z których część znalazła już potwierdzenie w wynikach badań uzyskanych przez habilitanta. Zaprezentowany dorobek jest oryginalny i stanowi istotny wkład do wiedzy psychologicznej w zakresie badań biologicznego podłoża prokrastynacji. Uważam, że przedłożone przez habilitanta osiągnięcie odpowiada wymogom przedstawionym w Ustawie Prawo o Szkolnictwie Wyższym i Nauce z dnia 20 lipca 2018 r. Pozostałe aspekty działalności: dorobek uzupełniający, działalność dydaktyczną, popularyzatorską i organizacyjną oceniam jako dobre. Wnoszę o podjęcie przez Komisję habilitacyjną uchwały o nadaniu dr. Markowi Wypychowi stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych w dyscyplinie nauki biologiczne.

Wydział Filozoficzny

Instytut Psychologii

ul. Romana Ingardena 6

30-060 Kraków

tel. 12 663 24 15

www.psychologia.uj.edu.pl